

GŁOS

PODHALA

aktualny tygodnik powiatów: gorlickiego, grybowskiego, limanowskiego, makowskiego, nowosądeckiego, nowotarskiego i żywieckiego

POD KIEROWNICTWEM KOMITETU REDAKCYJNEGO.

Adres Redakcji i Administracji: Nowy Sącz, ul. Szwedzka 8.	Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu. Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od 5 — 6 popołudniu.	Godziny urzędowe Redakcji: od 10—11 przedpoł. i od 4—6 popołudniu.
PRENUMERATA: Miejscowa miesięcznie wraz z dostawieniem do domu: 1 zł. Zamiejscowa: miesięcznie 1-20 zł. Wpłacać na konto czekowe Administracji.	Konto czekowe PKO. 409.090 TELEFON Nr. 210.	CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenie zwykłe za 1 mm. 40 gr., w tekście 50 gr., przed tekstem 80 gr. — Kolumny ogłoszeń zwykłych składają się z trzech szpalt. — Przy miesięcznym wzgl. dłuższym ogłoszeniu znaczna zniżka.

Wobec powrotu.

Marszałek Piłsudski poraz pierwszy od czasu istnienia Polski niepodległej, na czas dłuższy opuścił Ojczyznę.

Pomimo oddalenia, był tu napewno wśród nas obecny swym czującym duchem. Ku dalekiej wyspie tysiącami mil otchłani morskiej oddzielonej od Polski biegnęły ku Niemu myśli i uczucia milionów.

W dniu swych Imienin miał materialne dowody, jak Polska cała pamięta o Nim. Nic dziwnego, że powrót Marszałka Piłsudskiego do Polski stał się pierwszorzędnym wydarzeniem politycznym. Powrotu tego oczekiwali jedni z nadzieją i radością, inni — z obawą i niepokojem. Zaś w sercach tych tłumów, które witały Marszałka zarówno w Gdyni, jak i w Warszawie, drgały z pewnością te same słowa, które ludność polska witała niegdyś Kazimierza Odnowiciela: „A witajże nam, witaj, miły hospodynie!”

Może gdzieś głęboko, w podświadomości, w tych myślach i uczuciach, do których nieradzi przyznajemy się sami przed sobą, drgają te słowa nawet na ustach tych, którzy zamieszczają notatki pod wymownym tytułem: „Powrót p. Piłsudskiego”.

W tej jednej literce „p”, umieszczonej przed nazwiskiem Pierwszego Marszałka Polski, mieści się cały „smak” wiadomości, a ściślej mówiąc: cały fałsz stosunku obozu opozycji prawicowej do osoby Marszałka. Prasa endecka chciała by w swych czytelnikach przeświadczenie, że osoba, która przybyła na kontrtorpedowcu floty polskiej do Gdyni — to nikt tak bardzo ważny. Dla niej — Józef Piłsudski — to nie Pierwszy Marszałek Polski, to nie Zwycięski Wódz z roku 1920, nawet nie Minister Spraw Wojskowych, ani nawet — Generalny Inspektor Armji.

To jakiś zwykły „pan Piłsudski...” Taki sobie zwyczajny „pan”...

Dziwne tylko, że przybył On do Gdyni np. nie trzecią klasą jakiegoś statku pasażerskiego, jakby sobie tego zapewno życzyli endecy, — ale na jednej z najlepszych jednostek bojowych polskiej marynarki.

I w tej jednej małej literce „p”, położonej przed nazwiskiem Marszałka, odbija się cała mizerna małość zarówno endeckiej prasy, jak i całego „narodowego” obozu, którego jest ona wyrazicielką. Wydaje się endekom, że traktując Józefa Piłsudskiego jako zwyczajnego „pana”, jednego z tysięcy — odmawiając mu tytułów należnych choćby z racji sprawowanych urzędów, — zdołają go „poniżyć”, „przekreślić” Jego znaczenie w Polsce i we świecie.

Mizerni ludzie, mizerna psychologja, godna własnie tych „zapłutych kartów”, których napiętnował niegdyś Józef Piłsudski.

Bo umieszczenie najmniejszego choćby „p” przed nazwiskiem Marszałka nikogo nie oszuka i nie zmieni faktu, że Jego powrót do kraju jest istotnie wypadkiem pierwszorzędnej doniosłości politycznej dla całej Polski.

Ku Jego osobie zwracają się teraz wszystkie myśli — jednych z radością i zadowoleniem, innych z obawą i niepokojem.

Południowe słońce dało nowe sily fizyczne Człowiekowi, który tych sil potrzebuje wiele dla dokonania dzieł wielkich.

Nie dla siebie, nie dla osobistej egzystencji potrzebuje Marszałek tych sil, ale — dla Ojczyzny, dla Państwa Polskiego, dla Jego bezpieczeństwa, przyszości i mocy.

Marszałek Piłsudski jest istotnie panem, a nawet wielkim panem, — nie w tem znaczeniu pospolitej powszedności, do jakiej ściągnąć chciałaby Go mizerna prasa partyjna przez umieszczenie małego „p” przed nazwiskiem.

Jest On panem milionów serc polskich, które zwracają się ku Niemu z wiarą i ufnością, jest panem

milionów myśli naszych, które dokoła Jego Osoby krążą, usiłując odgadnąć, jakie zamiary i postanowienia dojrzały w Nim podczas pobytu w południowej samotni, — i w jaki sposób ku dobru Ojczyzny — zużytkuje Swe wzmocnione zdrowie i sily.

I dlatego z całego serca witamy Go dzisiaj słowy, któremi przed wiekami pradziatkowie nasi witali Kazimierza Odnowiciela: „A witajże nam, witaj, miły Hospodynie.”

Dobro Państwa prawem naczelnem.

Zwracamy uwagę na poniższy artykuł ze względu na jego znaczenie dla celów propagandy.

Zwycięski wynik wyborów do ciał parlamentarnych był nie tylko wynikiem mobilizacji sil społecznych, które opowiedziały się murem za obozem Marsz. Piłsudskiego, by z chaosu partyjnych walk, z piekła demagogji i prywaty wydzwignąć i wysunąć na front naszego życia publicznego zasadę służby dla Państwa. Wybory i ich wynik były równocześnie świetnym egzaminem ze sprawności organizacyjnej obozu pracy państwowej. Ta sprawność zdołała powszechny entuzjazm masy, ofiarnej i karnej ująć w celowy czyn zbiorowy, wyrażający się w przynajmniej jednym zwycięstwie wyborczym.

Nikt inny, jak tylko poseł Mikołaj Dolanowski, od lat trzech sekretarz generalny Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, poinformować może szczegółowo i z pierwszej ręki o zasadach, rozbudowie i zamierzeniach organizacji. Przeczytajmy więc, co wymieniony poseł mówi na ten temat.

„Odrybiliśmy — zaczyna poseł Dolanowski — olbrzymi szmat drogi, jeżeli porównamy stan dzisiejszej organizacji z okresem np. wyborów w r. 1928, kiedy to tylko mężowie zaufania byli naszymi eksponentami w terenie. Nowe zasady naszej organizacji uchwalił parlamentarny klub BB. w dniu 26 listopada ub. r., na pierwszym swem posiedzeniu. Dzisiaj zasady te, uzupełnione szczegółowymi przepisami wykonawczymi, są już wcielane w życie i kładą zdrowe zręby pod dalsze życie organizacyjne Bezp. Bloku. Mylą się ci wszyscy, którzy dla metod naszej pracy organizacyjnej szukają wzorów w faszyzmie, syndykaliźmie i innych izmach. Niewątpliwie wielkie prądy myśli społeczno-organizacyjnych nurtujące zwłaszcza na odcinku ruchu zawodowego, w Europie zachodniej — są przez nas dokładnie obserwowane i badane, ruch nasz ma charakter swoisty, o własnej niezapóżytej ideologii, zaś technika pracy przystosowana jest do naszych polskich warunków.”

„Ideologiczną podstawą naszej organizacji jest zasada powszechnego obowiązku służby społecznej. Członkiem naszego obozu może być tylko czynny działacz społeczny, a zatem człowiek, który niezależnie od pracy zawodowej ofiarowuje swe sily bezinteresownej pracy samorządowej, zrzeszeniowej, kulturalnej i t. d. Organizacja nasza nie zna członków honoris causa, bo prawo należenia do niej gaśnie z chwilą, gdy kończy się czynny udział danej jednostki w obranym przez niego dziale pracy społecznej. Zasada ta wyklucza masowość organizacji, która jest skupieniem elity żywych sil społecznych, rozwiązujących czynnie zagadnienia życia zbiorowego w harmonji z naczelnem naszym hasłem i prawem, jakim jest

dobro państwa. Stąd tak ścisły związek naszej organizacji z wszystkimi stowarzyszeniami społecznymi, których cele identyfikują się z naszym hasłem, związek zaznaczony dobitnie w naszej strukturze organizacyjnej.

„Podkreślić pragnę jedną jeszcze podwalinową cechę naszej metody działania. Chcemy wychować społeczeństwo w atmosferze realnej pracy zespolowej i oduczyć je kultu dla frazesu i wiecowego ujmowania skomplikowanych zagadnień. Dlatego też żądamy od poszczególnych komórek organizacyjnych podejmowania konkretnych prac, które własnymi przedewszystkiem środkami i siłami mogą być wykonane. Żądamy pracy etapami i szeregowania rozwiązanych zagadnień w zależności od ich wagi i od możliwości ich realizacji. Takie tylko ujęcie sprawy dać może naszym działaczom poczucie sily i wiarę w możliwość osiągnięcia realnych rezultatów.”

„Na czele naszej organizacji stoi Prezes i Wielka Rada BBWR. W skład jej wchodzi prócz viceprezesa: marszałkowie i vicemarszałkowie sejmu i senatu, należący do BB., ministrowie i podsekretarze stanu, członkowie klubu parlamentarnego BB, prezesi i viceprezesi naszych zespolów parlamentarnych, prezesi rad wojewódzkich, wreszcie powołani przez prezesa przedstawiciele centrali organizacji społecznych, współpracujący z BB oraz sekr. gen. BB i jego zastępca. Jest to organ kierowniczy, wyposażony w rozległe uprawnienia organizacyjne, a równocześnie zespół ludzi, zajmujących czołowe posterunki w pracy państwowej, ustawodawczej i społecznej.”

„Dalsze ogniwa, podległe Wielkiej Radzie, stanowią: Rady Wojewódzkie, Powiatowe, Komitety Gminne i najniższe komórki organizacyjne, Koła miejskie, wiejskie i środowiskowe. Pracami tych Rad, Komitetów i Kół kierują prezesi, powoływani względnie zatwierdzani przez Prezesa organizacji lub organa nadrzędne. Posłowie i senatorowie BB wchodzą automatycznie w skład Rad Wojewódzkich. Na wszystkich stopniach organizacji w pracach BB uczestniczą reprezentanci pokrewnych ideowo zrzeszeń społecznych. Tak więc zasada hierarchji została szczęśliwie spleciona z reprezentancją zorganizowanego czynnika obywatelskiego.”

„Rozbudowa organizacji BB na zasadach powyższej streszczonych jest już ukończona. Obejmuje ona całą bez wyjątku Rzeczypospolitą. Dzisiaj niema już powiatów, gdziebyśmy nie stanęli silną stopą i nie ujęli w organizacyjne karby powszechnego pędu społeczeństwa do zespolowej, państwowo-twórczej pracy. Przeoramy — kończy poseł Dolanowski — dusze społeczeństwa i nastawimy je na tor służby Państwu. Bo hasło nasze brzmi: „prawem naczelnem — dobro państwa.”

Wniosek Posłów BBWR.

w sprawie zmiany Konstytucji.

Dnia 6. lutego b. r. Klub Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem zgłosił do łaski marszałkowskiej następujący wniosek w sprawie zmiany Konstytucji:

Pan Prezydent Rzeczypospolitej w orędziu swem otwierającym Sejm obecny, wskazał na konieczność naprawy ustroju Państwa, jako na jedno z naczelnych zadań Izb Ustawodawczych.

Pragnąc przystąpić niezwłocznie do pracy nad wykonaniem tego zadania niżej podpisani wnoszą załączony projekt ustawy konstytucyjnej w tem samym brzmieniu, w jakim był on złożony przez Blok Bezpartyjny w poprzednim Sejmie, w przekonaniu, że biorąc za punkt wyjścia projekt znany i rozważany, przyczynią się do przyspieszenia prac nad zmianami Konstytucji.

Nadajemy projektowi formę pełnej ustawy, a nie poprawek do tekstu obowiązującej ustawy konstytucyjnej, chcąc w ten sposób podkreślić, że przedmiotem rozważań i uchwał Sejmu ma być całokształt zagadnień, związanych z ustrojem Państwa.

Podobnie, jak przed dwoma laty, wychodzimy z założenia:

że obowiązująca ustawa konstytucyjna w swych zasadniczych zrzębach nie zapewnia Państwu trwałych podstaw sprawnego ustroju,

że w szczególności zagadnienie zakresu uprawnień władzy wykonawczej i jej stosunku do władzy wykonawczej nie zostało rozwiązane w Konstytucji z dnia 17 marca 1921 r. w sposób zadawalający,

że zwłaszcza potrzeba wzmocnienia władzy Prezydenta Rzeczypospolitej, aby zapewnić Państwu trwałą i silną władzę wykonawczą, zdolną do twórczej pracy oraz wolną od zmiennych wpływów ugrupowań partyjnych.

Z tych względów niżej podpisani wnoszą: Wysoki Sejm uchwalić raczy załączoną ustawę konstytucyjną.

Warszawa, dn. 6 lutego 1931 r.

Wnioskodawcy:

Ustawa Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

ROZDZIAŁ I.

Art. 1. Państwo Polskie jest Rzeczpospolitą.

Art. 2. Źródłem władzy w Rzeczypospolitej jest Naród. Prawem naczelnym — Dobro Państwa.

Art. 3. Najwyższym przedstawicielem władzy w Państwie Polskim jest Prezydent Rzeczypospolitej.

ROZDZIAŁ II.

Art. 4. Prezydenta Rzeczypospolitej wybiera na lat 7 Naród w głosowaniu powszechnym obywateli z pomiędzy dwóch kandydatów.

Jednego kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej wybierają Sejm i Senat, połączone w Zgromadzenie Narodowe, w głosowaniu tajnym bezwzględnej większości głosów przy obecności conajmniej połowy ustawowej liczby członków Zgromadzenia Narodowego.

Gdy w pierwszym głosowaniu nikt tej większości nie uzyskał, odbywa się następne głosowanie z wyłączeniem osoby, która otrzymała najmniejszą liczbę głosów.

Głosowania te będą powtarzane tak długo, dopóki jeden z kandydatów nie otrzyma absolutnej większości.

Drugiego kandydata na Prezydenta Rzeczypos-

politej wskazuje ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej.

Gdyby ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej wskazał tę samą osobę, która została wybrana przez Zgromadzenie Narodowe, albo zrzekł się prawa wskazania kandydata — to drugim kandydatem będzie osoba, która w ostatnim głosowaniu w Zgromadzeniu Narodowym otrzymała kolejno największą liczbę głosów.

Prezydent Rzeczypospolitej zwołuje Zgromadzenie Narodowe najpóźniej na trzy miesiące przed upływem swego urzędowania w celu ustalenia kandydatów, poczem zarządza wybory.

Art. 5. Prawo wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej ma każdy obywatel polski bez różnicy płci, który w dniu ogłoszenia wyborów ukończył lat 24 i używa w pełni praw cywilnych. Prawo głosowania może być wykonane tylko osobiście. Głosowanie odbywa się tajnie przez składanie karty wyborczej z oznaczeniem kandydata. Całe Państwo stanowi w tym wypadku jeden okręg wyborczy.

Nie mają prawa wybierania osoby nie mającej w myśl art. 2o prawa wyborczego do Sejmu.

Art. 6. Jeżeli Prezydent Rzeczypospolitej nie może sprawować urzędu oraz w razie opróżnienia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej wskutek śmierci, zrzeczenia się lub innej przyczyny — zastępuje Go Prezes Rady Ministrów, który powierza jednocześnie przewodnictwo w Radzie Ministrów innemu Ministrowi.

W razie ustąpienia Prezesa Rady Ministrów Zgromadzenie Narodowe dokona wyboru Zastępcy Prezydenta Rzeczypospolitej trybem stosowanym przy wyborze kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 7. W razie opróżnienia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej, Prezes Rady Ministrów zwołuje natychmiast Zgromadzenie Narodowe celem ustalenia kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej.

Gdyby Sejm był rozwiązany w chwili, gdy urząd Prezydenta Rzeczypospolitej jest opróżniony, Prezes Rady Ministrów zarządzi niezwłocznie nowe wybory do Sejmu i Senatu.

Po ustaleniu kandydatów Prezes Rady Ministrów zarządzi niezwłocznie wybory Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 8. Jeżeli Prezydent Rzeczypospolitej przez trzy miesiące nie sprawuje urzędu, Sejm i Senat łączą się na zaproszenie Marszałka Sejmu i pod jego przewodnictwem z samego prawa w Zgromadzenie Narodowe celem powzięcia uchwały, czy urząd Prezydenta Rzeczypospolitej należy uznać za opróżniony. Uchwała, uznająca urząd za opróżniony, zapada większością 3/5 głosów przy obecności przynajmniej 2/3 ustawowej, tj. ordynacją wyborczą ustalonej liczby posłów i senatorów.

Art. 9. Przed objęciem urzędu Prezydent Rzeczypospolitej składa w Kościele Katedralnym w Warszawie lub innym mieście Rzeczypospolitej przysięgę następującej treści:

„Przyśięgam Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy Świętej Jedynemu, i ślubuję Tobie, Narodzie Polski, na urządzie Prezydenta Rzeczypospolitej, który obejmuję: praw Rzeczypospolitej, a przede wszystkim Ustawy Konstytucyjnej święcie przestrzegać i bronić, dobru powszechnemu Narodowi ze wszystkich sił wiernie służyć, wszelkie zło i niebezpieczeństwo od Pań-

stwa czujnie odwracać, godności imienia polskiego strzec niezachwianie, sprawiedliwość względem wszystkich bez różnicy obywateli za pierwszą sobie mieć cnotę, obowiązkom urzędu i służby poświęcić się, niepodzielnie. Tak mi dopomóż Bóg i Święta Syna Jego męka. Amen.“

Art. 10. Prezydent Rzeczypospolitej zwołuje, otwiera, odracza i zamyka Sejm i Senat.

Ciąg dalszy nastąpi.

Wskazówki maszynowe

RADY GOSPODARSKIE.

Każdy rolnik wie, że od wilgoci drzewo pęcznieje, paczy się, gnije, przez co wszystkie wiązania słabną, a następnie rozpadają się. Czyż i części żelazne nie rdzewieją wskutek wilgoci, a przez to również nie kruszą się i nie łamią? Czy wóz lub jakiegolwiek narzędzie albo maszyna, nie stojąca pod przykryciem w suchym miejscu, może być trwała i może działać sprawnie? Nie dosyć jest jednak, aby narzędzia stały w chwili spoczynku pod szopą. Muszą być one jeszcze zabezpieczone od wilgoci, na którą są zawsze narażone podczas pracy. Dlatego też wskazane jest, aby wszystkie części, które podczas pracy nie podlegają ścieraniu się, a to zarówno drewniane, jak żelazne, były pomalowane farbą olejną. Jeśli kogoś nie stać na „malowane luźnie“, ten niech przynajmniej swe narzędzia pociągnie parę razy ręką smołą lub karbolineum, części zaś żelazne, które podlegają ścieraniu się, niech po skończonej pracy dokładnie oczyści i posmaruje tłuszczem zmieszany z jakąś tanią farbą lub kredą, albo pobieli gęstym mlekiem wapiennym, które po wyschnięciu chroni żelazo od głębszego rdzewienia.

Lecz nietylko z powodu gnicia lub rdzewienia niszczą się szybko wozy, pługi, brony i inne narzędzia i maszyny. Może jeszcze w większej mierze przyczynia się do tego pewna opieszałość ludzka. a nawet brak zrozumienia, że jedna niedokręcona nakrętka może spowodować połamanie się całej maszyny lub jej części. Czyżby nakręcanie wkrętki lub nakrętki miało być przywilejem tylko kowala lub ślusarza, czyż każdy sam tego zrobić nie może, wyjeżdżając w pole, zamiast przez niedopatrznie tracić potem drogocenny czas, a nieraz i sporo pieniędzy na większą naprawę?

A że smarowaniem maszyn jest jeszcze gorzej! Tu najczęściej przyczyną złego jest niezrozumienie oszczędności i brak zamilowania do maszyn. Używa się oleju i smarów byle tańszych, w tem może mniemaniu, że maszyna to przecież nie bydło, które zgorzkniałej lub trującej paszy jeść nie będzie. Leje się więc do oliwiarki zatkaanej kurzem i błotem, byle co i byle jak. Prawda, że maszyna nie posiada smaku, ale prawda i to, że niedbały gospodarz, używając nieodpowiednich smarów, źle oliwić i brudno utrzymując swą pomocniczą maszynę, niedługo dozna sam niesmaku i goryczy, widząc, jak ona mu niesprawnie pracuje i prędko się psuje. Należy pamiętać, że tylko dobry, czysty, maszynowy olej, wlany do oczyszczonej oliwiarki da należyłą robotę.

Przy największej jednak dbałości o maszynę, rozmaite części po pewnym czasie zaczynają się zużywać. Byłoby znów nierozsądną oszczędnością czekać, aż te części staną się całkowicie niezdatne do roboty lub się połamią. Z chwilą, gdy jakaś część maszyny jest o tyle starta, że nie działa prawidłowo, należy natychmiast ją zmienić lub naprawić u dobrego majstra, a nie u partacza za tani grosz.

MIECZYSLAW SICHRAWA.

Wiedzą sąsiedzi jak kto siedzi.

SĄSIAD OD PÓŁNOCNEGO WSCHODU.

Nie zdołali Litwini odebrać nam Wilna ni podstępem — z łaski bolszewików w roku 1920 — ani też na drodze dyplomatycznej w Genewie, chcąc więc teraz zabrać nam przynajmniej Mickiewicza, Pułaskiego i Kościuszkę. I chociaż historia — którą nie tak łatwo sfalszować — przeczy ich dowodzeniom, oni obstają przy swoim.

Nie myśl więc, Polaku, że muł jest najbardziej upartym stworzeniem na świecie; pomyśl czasem i o Litwinie.

Każdy naród posiada pewne właściwości psychiczne, które stają się albo źródłem jego potęgi i dobrobytu, albo też przyczyną upadku i ruiny.

Pomijając inne narody — z braku miejsca — weźmy np. Litwinów, którzy słyną z uporu, każdy Litwin, to przekora uparta, jak licho; dowiedziesz mu jak na dłoni, że niema racji, on sam ci to przyzna, ale nakłonic pokręci głową i odpowie: A taki ja nie ustąpiwszy!

Klasycznym przykładem tego uporu jest Wilno. Wszystkie już narody europejskie, mimo największych przeciwności, jakie je dzieli, pogodziły się napozór ze sobą. Tylko mała, karłowata Litwa miota się jak szalona i powtarza do znudzenia: „A taki ja chcę Wilna!“

SĄSIAD OD WSCHODU.

Sowiecka czerezwyczajka ma na swem sumieniu

od roku 1917 przeszło trzy miliony pomordowanych osób. Największa wojna nie kosztowała żaden naród tyle ofiar w ludziach, ile Rosję rządy bolszewickie. Francja która w wojnie światowej poniosła największe straty, miała w zabitych i rannych niespełna dwa miliony żołnierzy.

Niech żyje więc rząd bolszewicki, który ogniem i mieczem tępi miliony ludzi dla zbawienia... ludzkości!

SĄSIAD OD POŁUDNIOWEGO-ZACHODU.

Dla Polski jest obojętne, jakiego rodzaju będzie rząd w Czechosłowacji: prawicowy, narodowo-demokratyczny, liberalny czy skrajno-lewicowy. Z góry bowiem można przewidzieć, iż żaden z tych rządów nie będzie Polsce zbytnio przychylny, o ile Czesi nie będą w tem widzieli własnych korzyści.

Pamiętamy spór o Śląsk Cieszyński, niemniej silnie utrwaliło się w naszej pamięci postępowanie nieszczęśliwych „pobratymców“ w ciężkich dniach najazdu hord bolszewickich na ziemię polską, kiedy władze czeskie wstrzymywały przewóz amunicji i broni z Francji i kiedy w Lidze Narodów niedopuszczyły do pomocy ze strony Węgier.

Dużo jest anegdotek na temat czeskiej zachłanności.

Opowiadają noprzykład złośliwi Polacy, że kiedy Czech przyjdzie na świat, rodzice jego pokazują mu w jednej ręce skrzypce, w drugiej srebrny pieniądz; jeżeli obiecujące niemowlę złapie za skrzypce, będzie muzykantem, a jeżeli za pieniądz, będzie... złodziejem.

Kiedy pewien krakowski lekarz, Polak, który przyjaźnił się z inżynierem Czechem, opowiadał mu o swoich wrażeniach, odniesionych w wiedeńskim cyrku, gdzie występował pewien Czech, który „nie grał na żadnym instrumencie, ani też nigdy w życiu

nic nie ukradł“ Czech podumał, pokiwał niedowierzająco głową i rzekł:

— To sem nemożliwe!

Za dawnych, bardzo dawnych czasów, kiedy dorosłe kobiety nie nosiły krótkich sukien, nie strzygły główek „a la garçonne“, nie malowały się i nie zapudrowywały swych lat na twarzy, kiedy nie było samochodów i rozwodów, kiedy jeszcze co sto dwudzieste piąte małżeństwo było z miłości, a co sto tysięczne szczęśliwe, w owych czasach błogosławionych, kiedy nie było kina, konserw, water closetów i chiropraktorów, — żył sobie pewien stary kawaler, nazwiskiem Krzysztof Kolumb, który odkrył „Ziemie Obiecane“. Kiedy z nieustraszoną drużyną takich jak on sam zabijaków i „głobtroterów“ zaczął na nowej ziemi pierwsze nieśmiałe stawiać kroki, wyszli przeciw Czesi, spojrzeli na przybyszów z podziwem, i rzekli:

— Panie Kolumbus, my sem już tadi!

A kiedy z początkiem 1919 roku Czechi, korzystając z tego, iż wojska polskie zajęte były z ukraińcami i bolszewikami, zagarnąć chciały cały Śląsk Cieszyński, — że im się takowy patrzył, — dowódcami poszczególnych czeskich bataljonów byli: Podskoczil, Vesely, Zrabował i Mocny.

Potem, kiedy przyszło niepowodzenie oręża czeskich legjonarzy, zmieniono dowódców na: Pospiszil, Zobaczil, Oberyal, Navratil i Wyrval.

Kiedy pod presją Ligi Narodów — nie mówiąc już o zdecydowanej postawie rządu polskiego — Czesi musieli zgodzić się na terytorjalny podział Śląska Cieszyńskiego, do podpisania ugody z Polską wysłali następujących pełnomocników: Stratil, Podpisal, Zaplatil i Smutny.

Tyle co do pielęgnowania i obchodzenia się z maszynami. Wspomnę jeszcze parę słów o spółkach maszynowych, które mogą ułatwić każdemu posługiwanie się droższymi maszynami i dopomóc w osiągnięciu większych korzyści. Chcąc bowiem uprawiać lepiej rolę albo lepiej doczyścić ziarno, albo sprawnie zebrać lub omłócić zboże, obejść się bez odpowiedniej maszyny nie można. A że dla poszczególnego gospodarza nabycie większej ilości maszyn jest zbyt kosztowne, niema więc innego wyjścia, jak nabycie ich do spółki z sąsiadami, czyli zakładania spółek maszynowych. „Grosz do grosza i będzie pełen trzosa“, czego nie udźwigniesz sam, udźwignie gromada.

Każdy dobry gospodarz powinien więc znać i pamiętać „Siedem przykazań maszynowych“:

1) Ani pluga, ani brony, ani wozu, ani żadnej maszyny, która twoją jest, nie pozostawiaj na dworze bez przykrycia.

2) Nie będziesz ani wyjeżdżał w drogę wozem ani nie będziesz brał do roboty pluga, brony ani innych narzędzi, zanim nie obejrzyś, czy wszystkie

śruby są na miejscu, a czy naśrubki (müterki) należyście dokręcone.

3) Pamiętaj, ażebyś maszyny należyście oliwił i czyścił, do smarowania nie używaj oleju coś go w poście nie dojadł, lecz kupuj właściwe smary.

4) Czuj i szanuj swoją maszynę, daj jej należyte smarowanie podczas roboty, a po skończonej pracy oczyść ją i wysmaruj części podlegające rdzewieniu.

5) Unikaj majstrów-partaczów, co tanio naprawiają, lecz zato ciągle naprawiają.

6) Pamiętaj, że dopóty dżban wodę nosi, dopóki ucho się nie urwie; nie czekaj aż ci się wałki, pańewki lub trybiki ostatecznie wytrą, bo w razie złamania się jakiegoś kawałka, połamię się i sąsiednie części.

7) Pamiętaj, że jesteś zbyt biedny, ażeby siać ręką i to liche ziarno, sprzątać zboże sierpem, a młócić je cepem, używaj siewnika, tryjera, żniwiarki, młocarni, a w tym celu postaraj się zawiązać spółkę maszynową.

Wieści z Podhala.

JAZOWSKO.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA B. B. W. R. Praca organizacyjna Koła parafialnego B. B., o ile się rozchodzi o założenie kół miejscowych B. B. została ukończona. We wszystkich gminach, należących do parafii w Jazowsku, utworzone zostały Koła miejscowe a w szczególności:

1) W Jazowsku obok koła robotniczego o którym donieśliśmy w ostatniej korespondencji, powstało koło miejscowe w skład którego weszli zarówno najpoważniejsi gospodarze jak i miejscowa inteligencja. Zebranie organizacyjne odbyło się dnia 29. III. br. w szkole w Jazowsku. O zadaniach i celach organizacji referował p. Dr. Zelniker, który zwrócił szczególnie uwagę na potrzebę organizacji ludności rolniczej na terenie tutejszym, na którym praca społeczna leży zupełnie odłogiem. Koło BB. w Jazowsku wzięło sobie właśnie za zadanie rozwinąć pracę w tym kierunku i dzięki temu, że ma zapewnioną współpracę kilku najpoważniejszych gospodarzy, spodziewać się należy, że praca ta przyniesie pożądane owoce. Następnie zakomunikował zebraniem, że sędziwy proboszcz w Jazowsku ks. prałat Maryniarczyk, który z powodu choroby i podeszłego wieku nie mógł przybyć na zgromadzenie, zgłosił przystąpienie swoje do koła. W ten sposób ks. Prałat Maryniarczyk dał dowód, że jest nie tylko czcigodnym duszpasterzem lecz i zacnym obywatelem.

Następnie wybrano zarząd koła w skład którego weszli: pp. Dr. Zelniker, jako prezes, Józef Bober jako zastępca, Janina Januszewska jako sekretarz, Wojciech Krawenda jako skarbnik.

2) Organizacją koła w Kadczy zajął się kierownik szkoły p. Borzęcki. Na zebraniu organizacyjnym wybrano zarząd do którego weszli pp. kierownik szkoły Borzęcki Władysław, Antoni Łatka, Tomasz Majkrzak i Wojciech Golonka.

3) Koło w Obidzy zorganizował naczelnik gminy p. Jan Słowik a do zarządu koła wybrano: pp. naczelnik gminy Jan Słowik, Jan Maraś, Anna Oleksówna i Józef Stec.

4) Organizacją koła w Brzynie zajął się p. Filip Lizon a do zarządu koła wybrano pp. Filipa Lizonia, Franciszka Majerskiego, Leona Pomietło i Wojciecha Majerskiego.

Tak tedy koło parafialne w Jazowsku ma w swoim zarządzie 2 koła w Jazowsku, jedno w Kadczy, jedno w Obidzy i jedno w Brzynie — razem 5 kół.

Dnia 30. 3. br. odbyło się zebranie zarządu Koła parafialnego. P. Dr. Zelniker złożył sprawozdanie z czynności organizacyjnych, które dzięki ofiarnej pracy zarządów miejscowych kół przeprowadzone zostały w szybkim tempie. Następnie zainicjował utworzenie przy kole w Jazowsku poradni w sprawach prawnych i administracyjnych, gdzie bezinteresownie udzielać się będzie porad wszystkim zgłaszającym się bez względu na to czy należą do organizacji BB. czy też nie. Poradnia ta zajmie się też — jeśli zajdzie potrzeba — układaniem podań do Władz, rekursów i t. d. dla interesentów, dzięki czemu ludność miejscowa zaoszczędzi sobie dużo kosztów, trudu i czasu nie musząc udawać się w tych sprawach do miasta. Z drugiej strony zyska na tem organizacja, albowiem bezinteresowną pracą dla dobra wszystkich zaskarbi sobie zaufanie wszystkich. Agendy poradni tej prowadzić będą pp. Dr. Zelniker oraz kierownik szkoły Pustulka. Następnie rozważano sprawę utworzenia kursu dla analfabetów. Ze względu na stosunki lokalne, zwłaszcza trudności terenowe, postanowiono założyć narazie jeden kurs dla analfabetów w Jazowsku. Utworzeniem kursu tego zajmie się zarząd koła robotniczego z prezesem Gniadkiem, a kurs ten prowadzić będzie miejscowe nauczycielstwo.

Mszana Dolna.

PORANEK KU CZCI PIERWSZEGO MARSZAŁKA POLSKI J. PIŁSUDSKIEGO. Staraniem Grona nauczycielskiego szkoły powszechnej męskiej oraz Tow. gimnastycznego „Sokół“ urządzono w dniu 19. marca br. ku czci Marszałka J. Piłsudskiego w sali

Rady gminnej po nabożeństwie, odprawionem przez księdza kanonika Stabrawę, uroczysty „Poranek“, na który złożył się:

1) Słowo wstępne, wygłoszone przez p. Wiktora Kaspzykowskiego, zakończone trzykrotnym okrzykiem na cześć Marszałka, odegraniem hymnu narodowego przez orkiestrę Straży Pożarnej i Pierwszą Brygadę przez uczniów szkoły powszechnej męskiej. 2) deklamacje uczniów. 3) odśpiewanie i odegranie szeregu pieśni narodowych i legionowych przez uczniów szkoły powszechnej męskiej pod batutą nauczyciela p. Wład. Szwaji. 4) odśpiewanie szeregu utworów przez 4-głosowy chór „Sokoła“ pod kierownictwem p. Reca, oraz 5) wykonanie szeregu utworów skrzypcowych przez pp. Weisłównę Wandę, Chodakowskiego Ignacego i Szwaję Władysława.

Na zakończenie „Poranku“, który miał niezmiernie poważny i patriotyczny nastrój — sala napelniona uczestnikami, rozbrzmiała potężnym hymnem narodowym, wspierana silnie orkiestrą Straży Pożarnej.

Czysty dochód z „Poranku“ przeznaczono na budowę Domu Pomnika im. J. Piłsudskiego w Oleandrach.

STARY SĄCZ.

(R. O.) O przygotowaniu do uroczystości na dzień Imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego pisaliśmy poprzednio, a obecnie donosimy, że uroczystość ta wypadła u nas imponująco. Po nabożeństwie w kościele parafialnym, w którym wzięła udział Rada Miasta, Urzędy, Instytucje i Towarzystwa ze sztandarami, pochód przybył przed Magistrat, gdzie przy odsłonięciu tablicy, wmurowanej ku czci poległych mieszkańców — tu, grodu w walkach o niepodległość Ojczyzny, przemówił w podniosłych słowach wobec szkół i bardzo licznie zebranej publiczności Pan Kazimierz Płaczek Dyr. Sem. naucz. męskiego, podnosząc zasługi Czciwego Solenizanta Marszałka Piłsudskiego, oraz tych, co wraz z Nim krew i życie oddali dla Wolnej Polski. Treść tablicy brzmi: „**Padli na polu chwały, odpierając z granic Państwa Polskiego pod wodzą Józefa Piłsudskiego — nawałć najeźdźców w latach 1918/20: Abramczyk Michał rękodzielnik, Danielski Józef rękodzielnik, Górski Józef uczeń, Jarzębiński Józef uczeń, Jaworski Aleksander porucznik, Kostrzeba Józef rękodzielnik, Muc Zdzisław uczeń, Świebocki Władysław porucznik, Znamirowski Stefan uczeń.**“

Salwa moździerzy zakończyła tę wzruszającą chwilę.

Następnie wysłano dwie sztafety pieszce z Państwowego Seminarjum i Związku Strzeleckiego, które złożyły w Starostwie życzenia imiennowe dla Marszałka.

Wieczorem odbył się w sali „Sokoła“ uroczysty wieczorek.

ŁĄCKO.

(J. M.) Donosi: Jak w całej Polsce tak i u nas nie minął dzień Imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego bez echa. Dzień 19-tego zgromadził w kościele parafialnym rzadko kiedy spotykany tłum ludzi. O godzinie 9-tej odprawił uroczyste nabożeństwo ksiądz Józef Latocha. Po nabożeństwie udał się pochód do Domu Ludowego, gdzie staraniem tuł. grona nauczycielskiego odbył się poranek dzieci szkolnych. Słowo wstępne, przyjęte z entuzjazmem, wygłosił nauczyciel p. Jan Cwikowski. Następnie deklamacje nadzwyczaj udane oraz występ chóru szkolnego zakończył uroczystości przed południem.

Punktem ciężkości dnia była wieczorna Akademia urządzona staraniem Koła T. S. L. Akademię rozpoczęło słowem wstępnym, wygłoszonym przez p. Franciszka Cwikowskiego, przedstawił wielkie zasługi Marszałka Józefa Piłsudskiego w pracy konspiracyjnej, oraz w tworzeniu Legionów, które wiele przyczyniły się do odzyskania niepodległości Polski — „bo wolności nie odzyskaliśmy cudem ani zebranią na brukach Paryża, lub Londynu, nie podarował jej nam Wilson ale Polskę wskrzesił polski czyn — czyn dziejotwórczy, czyn wrodzony. Z marzeń w katordze

wysnutych z legend Hiszpanji i San Domingo, z długiej z ojców pokuty, a ojcem tego czynu jest Marszałek Józef Piłsudski“ To jego zasługi koło odzyskania wolności, nie mniejsze zaś są po odzyskaniu niepodległości — „Teraz stanął do pracy i żąda od nas współpracy!“

Przemówienie to wywołało entuzjazm i huraganowe wprost oklaski. Po przemówieniu nastąpiło przedstawienie sztuki p. I. „Jego kaprałska mość“ które wypadło naprawdę dobrze. Aktorzy grali z werwą. Z ról kobiecych, doskonałą kreację starej panny Marysi dała p. Helena Wyczesanówna, godnie dotrzymywały jej kroku p. Wanda Gibczyńska jako Irena, oraz p. Zofja Faronówna jako Haneczka. Z ról męskich dobrze odtworzył kaprała I. Brygady, Szczapy p. Fr. Cwikowski, grali dobrze inne role p. Z. Zygadło jako Trzmiel, p. Stanisław Gronuś jako łysy Dura, p. Jan Przybyłowicz jako pan Porębski, p. Jan Tokarczyk jako gruby Baryta i p. A. Krzywdziński jako Fafel.

Wieś wobec dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli.

Od jednego z poważniejszych naszych czytelników otrzymaliśmy poniższe uwagi, które zamieszczamy jako materiał dyskusyjny w tak bardzo aktualnej dzisiaj kwestji. Czytelników prosimy o zainteresowanie się artykułem. REDAKCJA.

Zbliża się pierwszy kwiecień, termin wypłaty przez gminy nauczycielstwu dodatku mieszkaniowego. Nie od rzeczy będzie coś o tem wspomnieć.

Z góry się zastrzegam, że nie jestem przeciwnikiem lepszemu wyposażeniu nauczycielstwa, gdyż im ono jest wyższe, t.e.n. praca wydatniejsza, jednakowoż wchodząca obecnie ustawa nasuwa pewne refleksje. Czasy dziś są bardzo ciężkie, tego nawet nie trzeba wspominać, gdyż doskonale czujemy przede wszystkim my rolnicy na własnej skórze. A tu nowy ciężar i to niepośledni. Bo weźmy za podstawę naszych rozważań gminy Łącko i Czerniec, gdzie istnieje jedna siedmioklasowa szkoła powszechna. Dotychczas budżet szkolny obracał się w ramach około 3000 zł. z czego jedna piąta wypadła na Czerniec. Obecnie po wprowadzeniu w życie ustawy budżet ten powiększa się ponad 50 proc. Przedtem już stanowił obciążenie pieniężne, a co dopiero teraz. Na jednego średnio-zamożnego gospodarza wypadnie samego polałku szkolnego ponad 50 zł. co w dzisiejszych czasach jest ponad siły rolnika. Ale chciałem nawiązać to do stanu szkolnictwa powszechnego w naszym powiecie. Przeglądając przed kilku dniami jedno z pism rolniczych, wyczytałem ciekawą lecz nader smutną statystykę szkolnictwa powszechnego w województwie krakowskim. Ku memu przerażeniu dowiedziałem się z niej, że powiat nowosądecki jest między innymi powiatami województwa na samym końcu, gdyż do szkół nie uczęszcza 923 dzieci z tych zaś 548 z powodu braku miejsca. Smutny to naprawdę obraz. A czyż wchodząca obecnie w życie ustawa nie pogorszy jeszcze tego stanu? Owszem i to bardzo. Niejedne bowiem gminy miały zamiar przystąpić albo już przystąpiły do budowy szkół. Choćby i gmina Łącko oddawna nie mając już wygodnego pomieszczenia dla szkoły, myśleliśmy i nawet poczyniliśmy już pewne kroki, by wybudować szkołę nową. Ale teraz, kiedy musimy wypłacać rocznie 1500 zł. na dodatki mieszkaniowe, musimy także pogrzebać nasz zamiar budowy. Napewno znajdują się w powiecie inne gminy w tem samym położeniu, co i my. Sprawa ta może w krótkim czasie przybrać katastrofalne rozmiary. Z jednej strony bowiem wobec stałego przyrostu dzieci, trzeba będzie budować coraz więcej sal szkolnych, z drugiej strony gminy obciążone wypłatami dodatków, nie będą zdolne tych sal dostarczyć. I wtedy jeszcze więcej dzieci przymusowo pozbawionych będzie oświaty, co równocześnie w przyszłości ujemnie odbije się na stanie gospodarczym naszego powiatu.

Więc cóż nam wypadła zrobić? Zwrócić się z prośbą do Rządu, który już tyle razy dał dowody zrozumienia ciężkiego położenia rolnika, dążąc wszelkimi siłami do złagodzenia kryzysu, by i sprawę dodatku mieszkaniowego rozstrzygnął tak, by rolników nie narażać na nowe ciężary, ani też nauczycielstwo, i tak lichy wyposażone, na straty. Mamy przecież w obecnym Rządzie dwu Sądca, Pana Viceministra Bronisława Pierackiego i Jego brata Viceministra Oświaty, do nich przeto zwrócimy się z prośbą by sprawę tą skierowali na właściwe tory.

Michał Cwikowski, rolnik
Przew. Rady szkolnej w Łącku.

Z życia wojska.

(F. S.) Dnia 29 marca odbył się w sali „Sokoła“ Poranek Muzyczny, na treść którego złożyły się utwory religijne, wykonane przez orkiestrę i p. s. p. pod dyrekcją por. Rulka, oraz chór mieszany i męski pod dyrekcją p. Rzymka. Koncert poprzedziło przemówienie Nauczyciela p. Migacza Józefa, objaśniające poszczególne utwory muzyczne.

Doskonale wykonanie utworów przez orkiestrę, jak „Ave Marja“ Gounoda, „Stahat Mater“ Rosiniego, oraz „Ave Marja“ Schuberta, jakoteż pięknie śpiewa-

ne pieśni przez chór „Echo“ i mieszany wskazują na to, że kierownicy dołożyli wszelkich starań, by koncert wypadł jak najlepiej.—

Daje się zauważyć coraz większe zainteresowanie publiczności organizowanymi koncertami, które w Nowym Sączu są jedynymi atrakcjami muzycznymi i to powinno być bodźcem dla kierowników muzycznych do dalszej, chociaż ciężkiej lecz bardzo wdzięcznej, pracy.

Delegacja 1 p. s. p. na czele Z-cą D-cy Pułku p. ppłk. Krudowskim w dniu 19 marca br. złożyła w Belwederze na ręce Kierownika Ministra Spraw Wojskowych p. Gen. Konarzewskiego, dla **Naszego Wodza Marszałka Piłsudskiego** pięknie inskrybowaną rzeźbę w stylu podhalańskim jako tradycyjny coroczny dar imienninowy pułku.—

Rozporządzeniem Premiera Sławka został nadany złoty „Krzyż Zasługi“ p. Majorowi Stachelskiemu z 1 p. s. p. za zasługi na polu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, jak również St. sierż. Legulce brzoźowy „Krzyż Zasługi“ za zasługi położone na polu wyszkolenia wojska.

Dnia 30 marca, Korpus Oficerski 1 p. s. p. w salach Kasyna Oficerskiego żegnał przeniesionego do Ostrowa Mazowieckiego kpt. dypl. Januskiewiczą i Jego Małżonkę.

Został przeniesiony do K. O. P. kpt. BOBER Jan z 1 p. s. p., znany na terenie pułku i Miasta propagator ruchu sportowego.—

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy [w obrzędzie pogrzebowym naszego ojca emeryta inspekt. kontroli skarbowej FELIKSA LOHSEGO wzięli udział w dniu 1-go kwietnia br. a w szczególności JWP. dyr. Bolesławowi Barbackiemu wraz z gronem nauczycielskim Szkoły Przemysłowej, Koła TSL. w Nowym Sączu absolwentkom i uczestnikom tejże szkoły, oraz JWP. drowi Zdzisławowi Barbackiemu za bezinteresowną a skuteczną pomoc w organizowaniu obrzędu pogrzebowego składa tą drogą serdeczne „Bóg zapłać“

KAROL LOHSE z RODZINĄ

KRONIKA.

DO WŁADZ POCZTOWYCH! Zwracamy uwagę miejscowych władz pocztowych na niedoręczanie naszego pisma prenumeratom. Nie poraz pierwszy nadchodzą reklamacje ze strony naszych czytelników, zwłaszcza w okresie przedświątecznym. Mamy nadzieję, że władze pocztowe wglądnią w tę sprawę i dopilnują, aby w przyszłości doręczanie „Głosu Podhala“ uskuteczniłoby sumiennie.

(S KL.) POWIATOWA KOMISJA OŚWIATOWA. Akcja poszczególnych komisji Tymcz. Wydziału Powiatowego w N. Sączu, utworzonych na rok 1931. zaczyna już wydawać owoce. Oto dnia 22. bm. odbędzie się w sali Rady Powiatowej zebranie Powiatowej komisji oświatowej, mające na celu ujednostajnienie wszelkiej pracy na tym terenie. Do współudziału zostały zaproszone wszystkie organizacje społeczne, mające na celu pracę kulturalno-oświatową, jak np. T.S.L., Związek strzelecki, Rodzina wojskowa i policyjna, Zw. legionistów, Zw. polskiego nauczycielstwa, T.N.S.W. Sokół i i. Ujęcie całej akcji oświatowej — na terenie powiatu w jedną całość jest rzeczą naprawdę chwalebna, która z pewnością doprowadzi do jak najintensywniejszych wysiłków na terenie kultury, oświaty i szkoły.

PROPAGANDOWY BIEG NA PRZEŁAJ urządza sekcja lekko-atletyczna Oddziału Zw. strzeleckiego w N. Sączu w dniu 19-go kwietnia br. o godzinie 15-ej popołudniu, w którym to biegu mogą wziąć udział wszelkie organizacje sportowe. Zgłoszenia kierować na ręce por. Fijałkowskiego Pow. Kom. P.W. do dnia 18-go kwietnia godz. 17-ej, Koszary 1 p.s.p.

CIĘŻKO POBITĄ PRZEZ MĘŻA została Józefa Opoka z Nowego Sącza. Poszkodowana, mające liczne sińce na całym ciele, zgłosiła skargę na ręce policji.

SZEREGU OSZUSTW na szkodę kilku miejscowych obywateli dopuścił się niejaki Józef Unger r. Lipper z nieznanego bliżej miejscowości, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku. Policja wszczęła poszukiwania.

NIEWYŚLEDZONY ZŁODZIEJ skradł w dniu 27 marca na szkodę Antoniego Jurczaka z Chelmea Pol. 15 kur.

TRZEJ NIEBEZPIECZNI WŁAMYWACZE, L. Dyląg, Józef Kozłowski i Jan Sroka, wszyscy z Krakowa, zostali w dn. 27 marca schwytani na gorącym uczynku włamywania się do budynku Kasy Komunalnej w Grybowie. Przy złodziejach znaleziono narzędzia do prucia kas oraz większą gotówkę. Wymienieni mają na sumieniu szereg włamań na terenach województw Krakowskiego, Lwowskiego i Kieleckiego.

ZNANY ZŁODZIEJ MIEJSCOWY Fryderyk Pleta z Dąbrówki Niemieckiej, który w towarzystwie innych współników dopuścił się kradzieży z włamaniem w młynie w Biegonicach, został dnia 30 marca aresztowany przez policję.

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności

W NOWYM SĄCZU

oprocentowywać będzie od dnia 1. lipca 1931.

::: wkładki oszczędności :::

złożone na książeczki wkładkowe w walucie dolarowej według stopy 5 1/2 proc. w stosunku rocznym. Nowe wkładki dolarowe złożone po dniu 1. kwietnia 1931. r. oprocentowane będą w tej samej wysokości.

←→ Oprocentowanie wkładek złożonych w złotych pozostaje niezmiennione. ←→

Nowy Sącz, dnia 31-go marca 1931.

Mr. STANISŁAW NOWAKOWSKI.

CIĘŻKO RANNY W BRZUCH został dnia 27 marca w południe mieszkaniec wsi Stadel pow. N. Sącz nazwiskiem Jan Krajewski, lat 28, na skutek nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną przez mieszkańca tej samej wsi Krystjana Schmidta. Rannego przewieziono natychmiast do Szpitala Powsz. w Nowym Sączu, gdzie poddano go operacji.

ZNOWU BESTJALSKIE MORDERSTWO NA WSI. Dnia 29 marca o godzinie 7.30 na Posterunek PP. w Gołąbkowicach zgłosił się Jan Bochenek, zam. w Paszynie, pow. Nowy Sącz, i doniósł o dokonaniu na jego synie Stanisławie morderstwa. Wszczęta natychmiast dochodzenia policyjne wykazały: Stan. Bochenek powrócił do domu dnia 28 marca o godz. 17-tej z Nowego Sącza z Misji, a o godzinie 22-ej położył się spać. Kiedy w kilka godzin potem podszedł do łóżka swej żony, wszczęła się kłótnia i bójka. Podczas szamotaniny Bochenkowa wezwała pomocy opiekunów, Jana i Józefa Śliwów, śpiących w tej samej izbie, poczem we trójkę wywleczono Bochenka do sieni, gdzie bito go, zatykając usta, by przytłumić krzyki, oraz duszono za gardło. Katarzyna Bochenkowa i Jan Śliwa, lat 75, zostali aresztowani, zaś Józefa Śliwa pozostała w domu na skutek choroby oczu i celem pilnowania inwentarza żywego. O morderstwie powiadomiono Prokuratora Sądu Okręgowego w Nowym Sączu.

ZJAZD DELEGATÓW CECHÓW I MISTRZÓW PIEKARZY województwa Krakowskiego odbędzie się w Krakowie dnia 12 kwietnia br. w sali Cechów Rzeźników i Wędliniarzy „na Kotłowie“ przy ulicy Andrzeja Potockiego 18. I. p.

KOMENDANT POW. ZW. STRZELECKIEGO prof. Józef Strzelecki mieszka obecnie w N. Sączu przy ulicy Batorego 62, parter co niniejszem podajemy do wiadomości interesowanym.

Pierwsze zawody wiosenne strzeleckie Z. S.

Pierwsze wiosenne zawody strzeleckie Z. S. na otwarcie sezonu wiosennego zostaną przeprowadzone 12 kwietnia 1931 dla wszystkich Oddziałów Z. S. powiatu nowosądeckiego. Oddziały strzelają w następującym porządku: a) NOWY SĄCZ strzelnica małokalibrowa Pow. Kom. W. F. i P. W. przy ulicy Grodzkiej w Nowym Sączu godzina 12-ta w południe. Oddziały Z. S.: 1) Nowy Sącz 2) Brzezna, 3) Biegonice, 4) Marcinkowice, 5) Niskowa, 6) Podrzecze, 7) Kłęczany, 8) Gołąbkowice, 9) Zabełcze, 10) Chomranice, 11) Tęgorozę, 12) Podole i 13) Przyrodnica. b) STARY SĄCZ: Oddziały Z. S.: 1) Stary Sącz, 2) Gołkowice, 3) Jazowsko, 4) Kadcza 5) Łącko, 6) Barcice, 7) Przysietnica, 8) Piwniczna i 9) Rytko. Strzelanie w Starym Sączu o godzinie 12-tej w południe. c) MUSZYNA: Oddziały Z. S.: 1) Muszyna, 2) Tylicz i 3) Krynica. Strzelanie w Muszynie o godz. 13-tej po obiedzie.

WARUNKI STRZELANIA.: Strzelanie odbędzie się ściśle według regulaminu „Oznaka Strzelecka“ Po spełnieniu podanych warunków każdy strzelec zdobywa odznakę strzelecką. 2) 210 punktów na 300 możliwych. Karabin małokalibrowy c. 22. o przyrządach celowniczych otwartych bez przyspiesznika. Odległość 50 m. strzelanie zespołowe, lub jednostkowe, postawa regulaminowa: stojąc kłęcząc i leżąc. Tarcza A. Zespół 5-ciu strzelców albo jednostkowo, ilość strzałów 30 dla zawodnika, po 10 w każdej z trzech postaw i 9 próbnym dowolnie. Czas strzelania 6 minut na każdą serję. Wpisowe za konkurencję 20 gr. Zgłoszenia kierować do 10-go kwietnia br. do komendy Pow. Z. S. w Nowym Sączu ul. Szwedzka 8. lub do mieszkania Kmdta. Pow. Z. S. J. Strzeleckiego ulica Batorego 62.

MIESZKANIA

3—4 pokojowego z łazienką, elektrycznością, możliwie w centrum miasta poszukuje od 1 lipca b. r. Łaskawe zgłoszenia do Administracji Głosu Podhala dla „URZĘDNIK“

SPECJALISTA

chorób kobiecych i akuszer

Dr. med. Maksymiljan Herbst

1-szy Sekundarjusz Szpitala Powszechnego

ordynuje od 2-6 Jagiellońska 29

w domu W. P. Dra Flisa.

Telefon Nr. 28.

PIOTR ZEMLA

ZAKŁADY ŚLUSARSKIE

NOWY SĄCZ, Targowa 4.

ZAKOPANE, Stara Polana.

przyjmuje po niskich cenach zamówienia na ogrodzenia żelazne i siatkowe, bramy, drzwi i okna żelazne, okucia do okien i drzwi, krzyże wieżowe, nagrobkowe, ogrodzenia grobów, kościołów cmentarzy. Okna witrażowe. Artystyczne wyroby to-karskie w metalu.

AUTOGENICZNE SPAJANIE.

Dorabia części do aut, maszyn parowych i motorów wybuchowych. Konstrukcje dachów, mostów, i dźwigarów. :: Zakłady pracują od r. 1894, pod kierownictwem zawodowym długoletniego fachowca, ucznia Zakładu technologicznego we Wiedniu i :: praktyka w kraju jak i zagranicą. ::

NADZWYCZAJ SOLIDNE I TANIE WYKONANIE

OGŁOSZENIE

Waga targowa na bydło, w bardzo dobrym stanie wraz z odważkami, nowo-cechowana do sprzedania. Wiadomość — Magistrat miasta Starego Sącza.

OBWIESZCZENIE.

Dnia 15-go kwietnia br. o godz. 9-tej rano w PIWNICZNEJ ODBĘDZIE SIĘ LICYTACJA

na dzieżawę 3. kiosków sezonowych na kramy towarów mieszanych. — Bliższe informacje co do warunków zasięgnąć ::: można w tut. Urzędzie gminnym. :::

Jan Marciszewski, Burmistrz.

Ogłoszenie.

W tut. Urzędzie pocztowym Nr. 1. są do nabycia za cenę 39 zł. kompletne radioaparaty „DETEFON“ — bliższe informacje w biurze Nr. 1.

OGŁOSZENIE.

Potrzeba uczciwych i energicznych mężczyzn lub kobiet do zbierania prenumeraty i ogłoszeń dla „Głosu Podhala“ w Nowym Sączu, Starym Sączu, Limanowej, Krynicy i w innych miejscowościach na Podhalu. Zgłoszenia pisemne lub \$—\$ osobiste w Redakcji. \$—\$

REDAKCJA.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „GŁOS PODHALA“